

Противзаконита пријетња грађанима Црне Горе вакцинацијом и црногорско право

ZAKON O PRAVIMA PACIJENATA

Pravo na slobodan izbor

Član 12

Pacijent ima pravo na slobodan izbor doktora medicine, odnosno doktora stomatologije, zdravstvene ustanove, kao i slobodan izbor predloženih medicinskih mera, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast zdravstvene zaštite i zakonom kojim se uređuje oblast zdravstvenog osiguranja.

Pravo na pristanak

Član 15

Pacijent ima pravo da slobodno odlučuje o svemu što se tiče njegovog života i zdravlja, osim u slučajevima kada to direktno ugrožava život i zdravlje drugih lica.

Bez pristanka pacijenta ne sme se, po pravilu, nad njim preuzeti nikakva medicinska mera.

Medicinska mera protivno volji pacijenta, odnosno zakonskog zastupnika deteta, odnosno pacijenta lišenog poslovne sposobnosti, može se preuzeti samo u izuzetnim slučajevima, koji su utvrđeni zakonom i koji su u skladu sa lekarskom etikom.

Član 16

Pacijent može dati pristanak na predloženu medicinsku meru izričito (usmeno ili pismeno), odnosno prečutno (ako se nije izričito protivio).

Za preuzimanje predložene invazivne dijagnostičke i terapijske medicinske mere, neophodan je pismeni pristanak pacijenta, odnosno njegovog zakonskog zastupnika.

Pacijenta ne obavezuje pristanak kome nije prethodilo potrebno obaveštenje u skladu sa članom 11. ovog zakona, a nadležni zdravstveni radnik koji preuzima medicinsku meru, u tom slučaju snosi rizik za štetne posledice.

Pristanak na predloženu medicinsku meru pacijent može opozvati (usmeno ili pismeno), sve dok ne započne njeno izvođenje, kao i za vreme trajanja lečenja, pod uslovima propisanim ovim zakonom.

pdf - Adobe Reader
Window Help

7 / 36 75,7%

Biomedicina

Član 27

Jamči se pravo čovjeka i dostojanstvo ljudskog bića u pogledu primjene biologije i medicine.

Zabranjena je svaka intervencija usmjerena na stvaranje ljudskog bića koje je genetski identično sa drugim ljudskim bićem, živim ili mrtvim.

Zabranjeno je na ljudskom biću, bez njegove dozvole, vršiti medicinske i druge oglede.

pdf - Adobe Reader
Window Help

7 / 36 75,7%

Dostojanstvo i nepovredljivost ličnosti

Član 28

Jemči se dostojanstvo i sigurnost čovjeka.

Jemči se nepovredljivost fizičkog i psihičkog integriteta čovjeka, njegove privatnosti i ličnih prava.

Niko ne smije biti podvrgnut mučenju ili nečovječnom ili ponižavajućem postupanju.

Niko se ne smije držati u ropstvu ili ropskom položaju.

Proglašenje vanrednog stanja

Član 133

Vanredno stanje može se proglašiti na teritoriji ili dijelu teritorije Crne Gore u slučaju :

- 1) velikih prirodnih nepogoda;
- 2) tehničko-tehnoloških i ekoloških nesreća i epidemija;
- 3) većeg narušavanja javnog reda i mira;
- 4) ugrožavanja ili pokušaja rušenja ustavnog poretku.

Ako Skupština nije u mogućnosti da se sastane, odluku o proglašenju vanrednog stanja donosi Savjet za odbranu i bezbjednost i podnosi je na potvrdu Skupštini, čim ona bude u mogućnosti da se sastane.

Vanredno stanje traje do prestanka okolnosti zbog kojih je proglašeno.

6

Ograničenje ljudskih prava i sloboda

Član 24

Zajemčena ljudska prava i slobode mogu se ograničiti samo zakonom, u obimu koji dopušta Ustav u mjeri koja je neophodna da bi se u otvorenom i slobodnom demokratskom društvu zadovoljila svrha zbog koje je ograničenje dozvoljeno.

Ograničenja se ne smiju uvoditi u druge svrhe osim onih radi kojih su propisana.

Privremeno ograničenje prava i sloboda

Član 25

Za vrijeme proglašenog ratnog ili vanrednog stanja može se ograničiti ostvarivanje pojedinih ljudskih prava i sloboda, u obimu u kojem je to neophodno.

Ograničenje se ne smije činiti po osnovu pola, nacionalnosti, rase, vjere, jezika, etničkog ili društvenog porijekla, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja ili bilo kakvog drugog ličnog svojstva.

Ne mogu se ograničiti prava na: život; pravni lijek i pravnu pomoć; dostojanstvo i poštovanje ličnosti; pravično i javno sudjenje i načelo zakonitosti; pretpostavku nevinosti; odbranu; naknadu štete za nezakonito ili neosnovano lišenje slobode i neosnovanu osudu; slobodu misli, savjeti i vjeroispovijesti; zaključenje braka.

Ne mogu se ukidati zabrane: izazivanja ili podsticanja mržnje ili netrpeljivosti; diskriminacije; ponovnog sudjenja i osude za isto krivično djelo; nasilne assimilacije.

Mjere ograničenja mogu važiti najduže dok traje ratno ili vanredno stanje.

2. Pristanak na medicinsku intervenciju izraz je čovekovog *prava samoodređenja* u odnosu na vlastito telo, koje ima svoje utemeljenje u ustavnoj garanciji neprikosnovenosti ljudske ličnosti. Pravo na samoodređenje je neotudivo, i njegov je smisao u tome da pacijent, po pravilu, samostalno odlučuje hoće li se i kojem lečenju podvrgnuti (član 29 ZZZ). Jer lečenjem se narušava telesni integritet i duševni sklop čovekov, a sem toga ono je skopčano i s određenim rizicima. Na lečenje ne ovlašćuju lekara ni simptomi bolesti ni medicinska indikacija, nego pristanak bolesnika. Pristanak opravdava zahvat u telo i u moralnom i u pravnom pogledu (*volenti non fit iniuria*). Sem toga, onaj ko pristaje preuzima na sebe i rizik zahvata koji nije uslovljen greškom lekara nego činiocima iz organizma pacijentovog. Bez pristanka zahvat bi bio protivpravan i nemoralan, jer čovek nije puki objekt medicine. *Svojevoljno* a ne prinudno lečenje koje je rezultat lekareve samovolje, to je danas čvrst pravni princip⁷. Pacijentova odluka ima primat nad medicinskim razlozima lečenja (*Voluntas aegroti suprema lex est*), jer čovekova ličnost ne sme se žrtvovati nikakvim, pa ni medicinskim ciljevima.

Prinuda

Član 135

(1) Ko drugog silom ili pretnjom prinudi da nešto učini ili ne učini ili trpi,
kaznica se zatvorom do tri godine.

(2) Ko delo iz stava 1. ovog člana učini na svirep način ili pretnjom ubistvom ili teškom telesnom povredom ili otmicom,
kaznica se zatvorom od šest meseci do pet godina.

(3) Ako je usled dela iz st. 1. i 2. ovog člana nastupila teška telesna povreda ili druge teške posljedice,
učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do deset godina.

(4) Ako je usled dela iz st. 1. i 2. ovog člana nastupila smrt prinudjenog lica ili je delo izvršeno od strane grupe,
učinilac će se kazniti zatvorom od tri do dvanaest godina.

(5) Ako je delo iz st. 1. i 2. ovog člana izvršeno od strane organizovane kriminalne grupe,
učinilac će se kazniti zatvorom od pet do petnaest godina.